دورنـــما

واشنگتن اگزمینر(امریکا)

هیچ کس چند ماه پیش تصور نمی کرد امـروز دراین نقطه باشیم. امـا الان نیز انتظار نداشته باشید همه چیز زود مثل روز اول شـود. خـروج از ایـن وضعیـت بـه تدریج میسـر خواهـد بـود. بنابراین بایـد مـردم جوامع بـا یکدیگرهمکاری وهمبستگی داشته باشند.

اکونومیست (بریتانیا)

همـه کارفرمایـان در سراسـر جهـان، تجربه بحران های اقتصادی را داشته‌اند و مـی داننـد که عـذاب هـر بارچقـدر با دفعـه قبل متفاوت اسـت. بـا این حال در تجربـه کنونـی سـقوط فعالیت های مالی و رکود اقتصادی جهانی به مراتب شدیدتراز همیشه است.

نیوزویک (امریکا)

شـرایط به گونه ای است که در بسیاری مـوارد پزشـکان بایـد تصمیـم بگیرند امکانـات را در اختیارکـه بگذارند و چه کسـی زنـده بماند. ایـن از نظـر پیروان مکاتب اخلاقی، یک کابوس است. اما واقعاً دراین شرایط ،کاری دیگر ممکن است؟

میهمان ناخوانده جهان ۱۰۰ روزه شد

برندگان و بازندگان جهانی کرونا

زهره صفاری
خبرنگار

اواخر سـال گذشـته میـلادی، زمانی که ویـروس کرونا، سـاکنان شـهر «ووهان» چیـن را بـه چارچـوب خانه‌هایشـان کشـاند، کمتـر سیاسـتمداری احسـاس خطر داشت و عمق فاجعه را درک کرد. اما «کووید ۱۹» بعد از چند هفته زندگی در زادگاه خـود،از ۱۰۰ روز پیش خاموش و بـی سـر و صـدا مرزهـا را درنوردیـد و قدرت‌های بزرگ را نیز به زانو درآورد.

امـا ایـن ویـروس میکروسـکوپی بـا همه شرارت‌ها و داغ‌هایی که بر ملت‌ها گذاشـت، سـناریوهای جدیـدی را پیش روی سیاسـتمداران جهـان قـرار داده و زخم‌هایی را در دنیای سیاسـت گشـوده که به باور بسیاری از کارشناسان درعصر پسـاکرونا، حتـی هژمونـی قـدرت را از غـرب به شـرق بکشـاند. در روزهایی که کرونا بی‌رحمانه بـر ملت‌هـا می‌تازد و قربانـی می‌گیـرد، واکنش سـازمان‌های جهانی و قاره‌ای مانند سازمان بهداشت جهانـی، سـازمان ملـل و اتحادیـه اروپا زیـر ذره‌بیـن کارشناسـان قـرار دارد بـه طوری که کمتریـن خطا می‌تواند ضربه سـنگینی بـه موجودیـت آنهـا بزنـد. در ایـن دوران که به باور بسـیاری از رهبران سیاسی، دیپلمات‌ها و تحلیلگران عصر تاریخی در سرنوشـت جهان است، نگاه سیاسیون از یکسو بر مقابله روزانه با این ویروس ناشـناخته است و از سویی دیگر بر میـراث مبهـم کرونا بر پیکـره جهان است.

■ **چشم انداز تحولات پساکرونا**

«آنتونیـو گوتـرش» دبیر کل سـازمان ملـل در روزهایـی کـه ویـروس کرونا هر روز تحـولات جدیـدی را پیـش چشـم کشورها و رهبـران جهان قـرار می‌دهد، می‌گوید: «روابط بین قدرت‌های بزرگ هرگز اینقـدر ناکارآمـد نبوده اسـت. اما «کوویـد ۱۹» بـه مـا ثابت کرد کـه یا باید کنار هم باشـیم... یا می‌توانیم شکسـت را بپذیریم.»

ایـن پیش‌بینـی در حالـی مطـرح شـده اسـت که جهش ناگهانی بحران شـیوع و تلفات کرونا در امریکا، ایالات متحـده را بـه آسـیب‌پذیرین قربانـی «کوویـد ۱۹» بـدل کرده اسـت و همین سـیر صعـودی گمانه‌زنی‌هـا دربـاره وقـوع بحرانـی بزرگ‌تـر در این کشـور را پیـش روی سیاسـتمداران امریکایی قـرار داده اسـت. بحرانـی کـه یـک بعـد آن می‌توانـد شکسـت در مقابـل قدرت‌هـای شـرقی باشـد. در اروپـا نیز شـرایط بهتری برقرار نیسـت اما ایتالیا که بیشـترین آسـیب و تلفات را به ثبت رسـانده و حتـی بـا واکنـش غیرقابـل پیش‌بینـی رهبران عضـو اتحادیه اروپا را بـه فکـر خـروج از ایـن اتحادیـه در دوره پسـاکرونا هم انداخت، همچنان بـه آینده امیدوار اسـت و با وجود همه شـرایط تلخ مـردم در دوران قرنطینه سـخت و در محاصـره ویروسـی که هر روز عزیزانشـان را از آنهـا می‌گرفـت، از تقویـت روح می‌گوینـد. بـه طـوری کـه سـایت روزنامـه «گاردین» نوشـته اسـت خیابان‌ها خلوت اسـت اما روی لبه همه پنجره‌ها پارچه‌نوشـته‌هایی با شـعار «همه چیـز خوب خواهد شـد» نقش بسته که پیامی جز امید به آینده نخواهد داشت.

در فرانسـه، «امانوئـل مکـرون» نیز از تجربیاتـی می‌گویـد کـه آقـای رئیس جمهوری هرگـز پیش‌تر تصورش را هم نداشـت: «ایـن دوره درس‌هـای زیادی به مـا داد. اینکه بسـیاری از اولویت‌های قبلی باید فراموش شـود. روز پیروزی بر کرونا هرگز شـبیه روز قبـل از آن نخواهد بـود. مـا بایـد روحمـان را تقویـت کنیم و بـا چشـم‌اندازی دقیـق، تبعـات آن را ترسـیم و برایـش برنامه‌ریـزی کنیم. ما نیاز به سرمایه‌گذاری عظیم در سیستم بهداشتی داریم.»

«زیگمار گابریل» وزیر خارجه سـابق آلمـان نیـز می‌گویـد: «۳۰ سـال از کنـار بسـیاری مسـائل راحـت گذشـتیم امـا بدون شک نسل بعدی در بحث جهانی شدن خام و بی‌اطلاع نخواهد بود.»

«ماتئـو رنـزی» نخسـت وزیر سـابق ایتالیـا نیـز از مأموریـت جدیـدی بـرای آینـده پـس از کرونا خبر داده اسـت. اما بـه بـاور کارشناسـان، تأثیـرات کرونـا بر جامعه مدنی انگلیس بیش از سیاست اسـت. چراکه این ویروس انگلیسی‌ها را از انزوا به همـکاری و کارهای داوطلبانه کشانده است و هنگ‌کنگ هم با نوشتن جملـه «نمـی تـوان بـه شـرایط عـادی بازگشـت چـون شـرایط عـادی مشـکل اول اسـت» از «هنـری کیسـنجر» وزیـر سـابق امور خارجه و مشاور امنیت ملی امریـکا، روی دیوارهایـش، ایـن پیـام را می‌دهـد کـه رهبـران جهـان بایـد برای نظم جهانی پساکرونا آماده شوند. حتی اندیشکده‌های جهانی نیز بر پدید آمدن قوانیـن جدیـد جهانـی تأکیـد داشـته و شـیوع کرونا را آغاز جنگ چین و امریکا برای کسب قدرت می‌دانند.

بـه طـور کلی درسـی را کـه کرونـا به جهان داده است می‌توان در این عبارت خلاصه کرد که «شاید در عصر پساکرونا، زندگی مردم تغییر نکند اما رقابت‌های سیاسی سرعت بیشـتری می‌گیرند.» به عبارت دیگر بهداشت عمومی، اقتصاد، ایجـاد سیسـتم بهداشـتی متمرکـز یـا منطقـه‌ای و حتـی آینده اتحادیـه اروپا، پوپولیسـم و... تحـت تأثیر قـرار خواهد گرفت.

■ **سلطه شرق و انزوای غرب!**

بسـیاری از کارشناسان بحران جهان معتقدند:«مـا در حـال حاضـر بـا دو دیـدگاه روبـه‌رو هسـتیم. اول؛ کشـورها در کنـار هـم بـه مقابلـه بـا «کوویـد ۱۹» بپردازنـد و دوم؛ نگـرش خویش‌محـور کشورها برای نجات خود و نادیده گرفتن دیگـران. از سـوی دیگـر مـی تـوان ایـن بحـران را آزمـون عملکردی کشـورهای لیبـرال و غیرلیبـرال در مدیریـت نابسامانی اجتماعی دانست.»

در عیـن حال به بـاور برخی ناظران، شـرق پیـروز سـناریوی مقابلـه بـا کرونا اسـت. «بوینگ چول هان» از فلاسـفه کـره جنوبی در گفت‌وگو بـا «ال پاییس» در ایـن باره گفت: «دولت‌های آسـیایی ماننـد ژاپـن، کـره، چیـن، هنـگ کنگ، تایـوان یـا سـنگاپور بـا تسـخیر روح ملت‌ها پیـروز این میـدان بودند. مردم این کشـورها نسـبت بـه اروپایی بیشـتر تابـع قوانیـن بودنـد چراکـه آنهـا بـه دولت‌هایشـان اعتماد بیشـتری داشتند. علاوه بر این آسـیایی ها با ابزار دیجیتال بـه مقابله با کرونا پرداختنـد. به عبارت دیگر در آسـیا علاوه بر ویروس شناسان و بحران شناسان، متخصصان کامپیوتر و دانشـمندان نیـز وارد میـدان مبـارزه شدند.»

پیش بینـی او از این وقایع پیشـتازی چیـن اسـت: «چیـن پـس از پیـروزی قدرتمندانـه حـالا مـی توانـد عـلاوه بـر پلیس‌هـای هوشـمندش، الگـوی موفقیـت آمیـز مقابله با ویـروس را نیز بـه جهـان ارائه کند و با افتخار از برتری سیستم خود بگوید.»

بواقع چین در این روزها نیز با تجربه یـک بحران سـخت در کالبـد یک ناجی برآمده که برای نجات مردم قدم برمی دارد. میشل داکلاس سفیر سابق فرانسه با نقد این رفتار چنین می گوید: «تأسف آور اسـت کـه آنهـا از ایـن پیـروزی برای ارتقای سیسـتم سیاسـی خود اسـتفاده می کنند.»

«اسـتفن والت »تئوری پـرداز روابط بیـن الملـل هـاروارد نیـز معتقد است: «کرونا چرخش قدرت را تسـریع کرده و می تواند آن را از غرب به شرق بکشاند. چراکـه عملکـرد خـوب کـره جنوبـی و سـنگاپور و چین در حالی است که اروپا و امریـکا بسـیار پرایراد عمـل کردند که همین امر می تواند سلطه آنها بر جهان را به مخاطره بیندازد.»

«شیوشـنکار منون» اسـتاد دانشـگاه هنـد نیـز موفقیت کشـورهای دموکراتی ماننـد کـره و تایـوان در برابر ویـروس را نشـانه‌ای از ناکارآمـدی حکومت‌هـای پوپولیست و خودمختار می‌داند. به طور کلی آنچه وقایع نشـان مـی دهد بازنده واقعی در این میان سـازمان‌هایی مانند اتحادیه اروپا هستند.

نیکـول گنسـوتو در مؤسسـه ژاک دلـوس در مـورد ناکامی اتحادیـه اروپا، می‌گویـد: اتحادیـه اروپـا اصـلاً بـرای رویارویـی بـا ایـن بحـران آمـاده نبود و قـدرت و بی‌پروایی لازم بـرای این کار را نداشـت.اتهام‌زنی او بی‌دلیـل نیسـت. اولیـن کارهایـی کـه اروپـا انجـام داد، بسـتن مرزها و احتکار برخـی اقلام بود و بـدون توجـه بـه دیگـران عمـل کـرد و باعـث دلخـوری و ناراحتـی برخـی اعضای اتحادیه شد. طوری که بحث‌ها بـه شـمال و جنـوب و دوقطبـی شـدن اتحادیه کشیده شـد. نخست‌وزیر ایتالیا از هـم پاشـیده شـدن اتحادیـه را نویـد داد و نخسـت وزیر پرتغـال از اظهارات «منزجـر کننـده» وزیـر خارجـه هلنـد دربـاره «طبقه اول‌ها» گفت و ایتالیا نیز آلمان را به‌خاطر توقیف ماسـک‌هایش در مرزهـا مـورد انتقـاد قـرار داد و بی‌اعتمادی حرف اول قاره سبز شد.

این گونه شـد که اتحادیه اروپا بازنده بـزرگ لقـب گرفت. زیـرا دیگر بـه نظر نمی‌رسـد بتواند به جایی کـه قبلاً در آن بود، برسـد و طرح بی فایده مارشـال در مـورد چگونگـی تأمیـن بودجـه نجـات اقتصـادی اتحادیـه اروپـا نیز مشـخص نیسـت به ثمـر برسـد. اوضـاع اتحادیه اروپا آنقدر وخیم اسـت کـه حتی ناتالی توکـی ، مشـاور جـوزپ بـورل ، مسـئول سیاسـت خارجـی اتحادیـه اروپـا آن را مشابه وضعیت ۱۹۵۶ و بحران سوئز به عنوان نمادی از فروپاشـی نهایی قدرت جهانی انگلستان دانسته است.

«گوترش» برای مبارزه با کرونا دست به دامان رهبران مذهبی شد

خبر

گروه جهان/ دبیر کل سـازمان ملل که جهان تحت نظارتـش را بیمار، خسـته و درمانده می‌بیند، دست به دامن مقامات مذهبی کشورها شد و از آنـان خواسـت وارد عمـل شـوند و از قـدرت مذهبی خـود هم برای ترغیـب پیروانشـان بـه رعایـت فاصلـه اجتماعی اسـتفاده کننـد و هم توصیه‌هایی برای صلح در جهان داشته باشند.

بیـش از سـه هفته پیـش، آنتونیو گوتـرش از گروه‌هـای متخاصم در نبردهـای داخلـی و خارجـی خواهـش کـرد، ولـو بـرای کوتاه مـدت، با سـلاح‌های خـود وداع کننـد و اجـازه دهنـد جهـان کرونایـی حداقل در کوتاه‌مـدت از بـوی بـاروت در امان باشـد. اما تنهـا دو هفته بعـد از این درخواسـت، معدود گروه‌هایی که به این درخواسـت پاسخ داده بودند، دیگر بار سـلاح‌های خود را برداشـتند و راهی نبرد شدند. اکنون او تلاش کرده از زاویه‌ای جدید وارد عمل شـود تا شـاید بتوانـد اندکی از آلام این جهـان بکاهد. به گزارش «آسوشـیتدپرس»، «گوتـرش» در بیانیه خود از رهبران دینی خواسـت «به نیروهای کشـورهای خود بپیوندند تا برای صلح در سرتاسـر جهان کار کنند و در نبرد مشترک برای شکست کووید ۱۹ متمرکـز شـوند.» او در این بیانیه با اشـاره به اعیاد مسـیحی، یهودی و همچنیـن در پیش بودن ماه رمضان مسـلمانان، نوشت:«مسـیحیان عیـد پـاک را جشـن می‌گیرنـد، یهودیان عید پسـح را جشـن می‌گیرند و مسـلمانان بـزودی مـاه مبـارک رمضان را آغـاز می‌کننـد ، همه اینها معمـولاً مناسـبت‌هایی بـرای جمـع شـدن خانواده‌هـا در کنار هـم، در آغوش گرفتن‌ها و دست دادن‌ها به یکدیگر است.

اما امسـال مثل سال‌های گذشته نیست. ویروس کرونا باعث دنیایی سوررئال شده است، خیابان‌ها ساکت و فروشگاه‌ها بسته‌اند، مکان‌های عبادت خالی شـده‌اند و نگرانی در مورد عزیزانمان رو به افزایش است. پس رعایـت فاصله اجتماعی ولو در ایام مذهبی لازم اسـت.» گوترش در بخشی دیگر از پیام خود همچنین خواهان مشارکت رهبران مذهبی برای بازگشـت صلح به جهان شـد و گفت: «مردم باید در این شـرایط آسـیب‌پذیرترین افـراد در سرتاسـر جهـان را کـه در مناطـق جنگـی، اردوگاه‌هـای پناهندگی، زاغه‌ها و سـایر مناطقی کـه از کمترین امکانات برای مبارزه با ویروس برخوردارند، به یاد داشـته باشـند و به آنها کمک کنند.»

در همیـن حـال، فرسـتاده‌های ویـژه سـازمان ملـل در چهار کشـور خاورمیانه سـوریه، عراق، یمن و لبنان و همچنین هماهنگ کننده ویژه سازمان ملل در روند صلح خاورمیانه در بیانیه مشترکی خواهان توقف درگیری‌هـا و برقـراری فوری آتش‌بس در کشـورهای منطقه شـده و بار دیگر بر درخواست‌های سابق خود درباره تلاش برای مقابله با ویروس کرونا تأکید کردند. در این بیانیه آمده اسـت، هیچ کشـوری یا منطقه یا جامعه‌ای به تنهایی نمی‌تواند با ویروس کرونا مقابله کند و همبستگی امروز لازم است و فردا بشدت مورد نیاز خواهد بود.

جدال تونسی‌ها با گرسنگی و کووید ۱۹

صندوق بین المللی پول پیش بینی کرده است اقتصاد تونس در سال ۲۰۲۰ تا ۴/۳ درصد سقوط کند

ندا آکیش
خبرنگار

با شیوع ویروس کرونا در تونس و اعمال منع آمد و شد برای پیشگیری از گسترش بیمـاری، پایتخـت ایـن کشـور آفریقایی پرتنش شـده زیرا گرسـنگی و بیکاری به شـدت به مردم فشـار آورده است. هفته گذشـته هنگامی که از بیمارسـتان محلی به «هدی چلبی» زنگ زدند اصلاً انتظار نداشت که خبر بـه کما رفتن بـرادرش به خاطر خودسـوزی را بشنود. گرسنگی و بـی پولی به حمـادی چلبی بـرادر ۳۲ سـاله هـدی کـه بیـکار شـده بـود، دچار ناتوانـی فیزیکـی بـود و یـک زن بـاردار داشت، آنقدر فشـار آورده بود که مقابل سـاختمان دولت محلـی در شهر ماکتار در ۱۶۰ کیلومتـری جنوب غربی پایتخت تونس دست به خود سوزی زد.

بـه گـزارش الجزیـره، هـدی دربـاره علت خودسـوزی بـرادرش بـه الجزیره گفـت، دولـت محلـی بارهـا از صـدور مجوز دستفروشی به برادرم امتناع کرد. هنگامـی کـه ناتوانـی فیزیکـی داری و از همه چیز و همه جا ناامید شده ای چکار می توانی بکنی. او می خواسـت از فقر و گرسنگی نجات پیدا کند اما نمی توانست مـدام بـرای پـر کـردن شـکم خـودش و همسـر بـاردارش دسـتش را جلـوی ۷ خواهر خود دراز کند.

اگرچـه همـه گیـری ویـروس کرونـا و تعطیـل شـدن کسـب و کارهـا و اعـلام وضعیـت اضطـراری و منـع آمد و شـد در تونـس بیـش از پیـش بـر آلام قشـر فقیر این کشـور افزوده اسـت و آنها حالا به خاطر گرسـنگی و بیـکاری پایتخت را به تنش کشـیده اند اما پیـش از این هم اوضـاع اقتصـادی تونس چنـدان خوب نبود. پس از سرنگونی زین العابدین بن علی در تونس در جریان بهار عربی سال هـای ۲۰۱۰ و ۲۰۱۱ کـه اتفاقـاً آن خیزش هم با خودسـوزی یک دستفروش جوان در خیابـان آغـاز شـد، اقتصـاد تونـس وارد یک دوره فروپاشـی شـد. بر اسـاس داده هـای بانک جهانـی از ۲۰۱۰ تا کنون میانگین سـالانه رشـد اقتصـادی تونس ۱،۸ درصـدی بـوده که به شـدت کمتر از یک دهه قبل اسـت. سـال ۲۰۰۷ در دوره بـن علـی بیـکاری در تونـس ۱۲ درصـد بـود و در سـال ۲۰۱۱ کـه بهـار عربـی رخ داد بیـکاری بـه بالاتریـن میـزان یعنـی ۱۸ درصد رسـید اما سـال ۲۰۱۹ میلادی بیـکاری در تونـس بـه ۱۵ درصد کاهش یافت. در چنین شـرایطی خانواده‌هایی ماننـد خانـواده چلبـی اصلاً بـرای همه گیـری ویـروس کرونـا و تصمیـم اواخـر مـاه مـارس دولـت مبنـی بـر قرنطینـه سراسـری دو هفتـه ای آمـاده نبودنـد. حالا این قرنطینه سراسـری تـا ۱۹ آوریل یعنـی حـدود یـک هفتـه دیگـر تمدید شده و بعید نیسـت باز هم تمدید شود. صنـدوق بین‌المللـی پـول روز جمعـه در گزارشـی اعـلام کرد، پیـش بینی می شـود اقتصاد تونس در سـال ۲۰۲۰ تا ۴،۳ درصد سـقوط کنـد که اگر ایـن اتفاق رخ دهد تونس شـدیدترین رکـود اقتصادی خـود از زمان اسـتقلال در سـال ۱۹۵۶ تا کنـون را تجربـه خواهد کرد. از دیگر سـو، در کشوری که سیستم بهداشت و درمان بسـیار شـکننده ای دارد، پیشـگیری از همـه گیـری ویـروس کرونا بـدون اتخاذ تدابیـر قرنطینه ای سـختگیرانه ممکن نیسـت. این یعنی دولت این کشـور بین دو انتخـاب بد گیـر افتاده اسـت. تاکنون در تونـس ۶۹۹ مـورد ابتـلای قطعـی به ویروس کرونا گزارش شـده و ۲۰ نفر هم بـر اثر ایـن ابتلا جـان باختـه انـد. اواخر مـاه مارس نخسـت وزیـر تونـس اعلام کرد، برای کاسـتن آسـیب های اقدامات پیشـگیرانه همـه گیـری ویـروس کرونـا بـه صاحبان مشـاغل و رهبـران ناآرامی های مدنی احتمالی حدود ۲،۵ میلیارد دینـار معـادل ۸۵۰ میلیـون دلار کمک مالـی مـی کنـد تـا از اثـرات تعطیلی‌ها بر اقتصـاد و اجتمـاع بکاهد. این بسـته حمایتـی شـامل کمـک ۱۵۵ میلیـون دلاری بـه خانواده های فقیر و آنهایی که به خاطـر این همه گیری بیکار شـده اند نیز بود. او همچنیـن پرداخت مالیات از سـوی صاحبان مشـاغل خرد و متوسط را بـه حالـت تعلیـق درآورد و اعلام کرد کـم درآمدهـا مـی تواننـد بازپرداخت وام‌هـای خـود را بـا تأخیر انجـام دهند. ایـن کشـور همچنیـن از صنـدوق بیـن المللـی پول وام ۷۴۵ میلیـون دلاری، از اتحادیه اروپا کمک ۲۷۳ میلیون دلاری، از ایتالیـا کمـک ۵۵ میلیـون دلاری و از بانک توسـعه اسـلامی وام ۲۸۰ میلیون دلاری دریافـت می کند اما برای کارگران روزمـزد تونس هیچکدام از این کمک‌ها فایده‌ای ندارد زیرا آنها هیچ پس اندازی ندارند و حتی یک تغییـر کوتاه مدت در روند معمول زندگی آنها می تواند نتایج فاجعه باری برایشـان داشـته باشـد. به همین خاطر هفته گذشـته صدها نفر از این فقرا و گرسـنگان دست به تظاهرات زده و مقابـل سـاختمان هـای دولتـی تجمـع کردنـد و خواسـتار پایـان یافتـن قرنطینه سراسری شدند.

AFP

دو خط خبر

■ **دویچه‌وله:** مدیر شـبکه خبری «صـدای امریکا» انتقادهـای کاخ سـفید در مـورد گزارش‌دهـی «جانبدارانه» و تبدیل شدن این رسانه به«سخنگوی دشمنان امریکا» را رد کرد.

■ **روسیا الیوم:** در حالی که نتانیاهو تنها تا فردا برای تشـکیل دولـت ائتلافـی مهلـت دارد، بنـی گانتس، رهبر ائتلاف آبی-سـفید خواستار زمان بیشتری برای حضور در این دولت شد.

■ **دیلی صباح:** ارتش ترکیـه در بیانیه‌ای خبر داد، از کودتای نافرجام ترکیه تاکنون نزدیک به ۲۰ هزار نفر از نیروهـای ارتش بـه اتهام ارتباط بـا فتح الله گولن اخراج شده‌اند.

■ **رویتـرز:** طالبان ۲۰ زندانی دولتـی کابل را و دولت افغانسـتان هم سـومین گروه از زندانیـان طالبان را آزاد کردند.

ادامه از صفحه اول

چشم و امید کارگران بعد از کرونا

نماینـده کارگـران هم دربـاره دسـتمزد ۹۹ کارگران گفت: شـورای عالی کار بـرای تعیین دسـتمزد باید براسـاس مـاده ۴۱ قانون کار عمل کنـد و این ماده دو بند دارد یکی تورم اعلامی از سـوی مراجع قانونی و دیگری سـبد معیشـت کارگران است.

«فرامـرز توفیقی» افزود: امسـال در تعیین دسـتمزد هیچکـدام از بندهای ماده ۴۱ قانون کار اجرا نشـد و سـایر مؤلفه های دسـتمزد همچون بن خواربار، حـق مسـکن و پایه سـنوات مؤلفه هـای پایا و موثر نیسـتند و بـرای نمونه پایه سنوات برای کارگرانی که سابقه شناور دارند و از کارگاهی به کارگاه دیگر می‌روند تعلق نمی‌گیرد و در بسـیاری از بنگاه‌های کوچک پایه سـنوات معنایی ندارد. وی بیان کرد: در جلسـه شـورای عالی کار تیم اقتصادی دولت ادعا داشت که ماده ۴۱ قانون کار را کنار بگذاریم و برابری دستمزد کارگران و کارمندان را دنبال کنیـم. در بحث کارمنـدان که حقوق ۲ میلیون و ۸۰۰ هزارتومان اعلام شـد دو مولفه وجود داشت: یکی دستمزد و تفاوت تطبیق و در واقع این تفاوت تطبیق لباس دیگری بود که بر تن دسـتمزد شـد و به عبارتی نه حق مسـکن، نه پایه سنوات و نه بن خواربار بود بلکه شکل دیگر دستمزد بود که بر امتیازات شغلی تأثیر داشـت و سـال آینده با افزایش دستمزد افزایش می‌یافت. اما متأسفانه در آن جلسـه بـه هیچکـدام از مدل های پیشـنهادی عمل نشـد لـذا تصمیم گرفتیـم مصوبـه جلسـه را امضا نکنیـم . توفیقـی دربـاره ادعـای نمایندگان کارفرمایی درباره افزایش ۳۴ درصدی دستمزد هم گفت: این ادعای افزایش ۳۴ درصد در واقع تبعات مزد همچون بن خواربار ، پایه سنوات ، حق مسکن و موارد دیگر اسـت و بحث ما بر پایه مزد اسـت و بر دسـتمزد ۲ میلیون و ۸۰۰ هزارتومان بحث نداشـتیم و می خواسـتیم ماده ۴۱ قانون کار بر آن اجرا شـود. بـه عبارتـی تورم اعلامی مرکـز آمار که ۳۴.۸ درصد بود، حقـوق را بالا ببریم و مابقی دسـتمزد برای رسـیدن به دو میلیون و ۸۰۰ هزارتومـان در بن خواربار، پایه سنوات و آیتم های دیگر را لحاظ کنیم که پذیرفته نشد.

■ **بررسی حداقل دستمزد در فراکسیون کارگری**

انتقادهـا نسـبت به مصوبـه افزایش ۲۱ درصـدی حداقل مـزد کارگران در حالی ادامه دارد که فراکسـیون کارگری در حال بررسـی مصوبه شـورای عالی کار و تهیه طرحی برای تغییر ترکیب اعضای شورای عالی کار است. به گزارش ایسـنا، اگرچه مصوبـه افزایش ۲۱ درصدی حداقل مزد از سـوی فعالان حوزه کار و حتی برخی نمایندگان مجلس، مغایر با ماده ۴۱ قانون کار دانسـته شـده و خواسـتار اصلاح آن شـده‌اند اما در طرف دیگر برخی کارشناسـان اقتصادی تصمیـم شـورای عالـی کار در ایـن خصوص را تصمیمی مناسـب بـا توجه به شرایط موجود کشور، وضعیت بنگاه‌ها و نگرانی از رواج قراردادهای سفیدامضا عنـوان کرده‌اند. با این حـال مقامات کارفرمایی حتی بـه افزایش ۲۱ درصدی حداقـل مزد واکنـش نشـان داده و آن را تهدیدی برای بنگاه‌هـای اقتصادی و ریـزش نیروهای کار دانسـته‌اند. به گفته نایب رئیس اتاق بازرگانی افزایش ۲۱ درصـدی حداقل دسـتمزد در عمل بـرای کارفرما هزینـه‌ای ۴۰ درصدی دارد و مزد تعیین شـده برای کارگران در سـال ۱۳۹۹، فشـار بر بنگاه‌های اقتصادی را بـالا مـی برد. البتـه انتقاد بخش خصوصـی و کارفرمایان نسـبت به مصوبه دسـتمزد شورای عالی کار در حالی اسـت که دولت مبلغ ۷۵ هزار میلیارد تومان تسـهیلات بـرای بنگاه‌های اقتصادی و کسـب و کارهای آسـیب دیـده از کرونا اختصـاص داده تـا کارگران خود را حفظ کنند. همچنیـن ۵۰۰۰ میلیارد تومان اعتبـار برای کمک به صندوق بیمه بیکاری در نظر گرفته تا کارگرانی که تحت تأثیر کرونا شـغل خود را از دسـت داده و بیکار شـده‌اند از مزایای بیمه بیکاری استفاده کنند.

■ **افت قدرت معیشت خانوار کارگری**

در مقابل نمایندگان فعالان حوزه کارگری هم با اشاره به افزایش هزینه‌ها و افت قدرت معیشت خانوارهای کارگری و عقب افتادگی مزد سال‌های جنگ ایـن مصوبـه را در بهبود وضع معیشـت کارگـران موثـر نمی‌دانند.نمایندگان مجلـس نیـز افزایش ۲۱ درصدی حداقل مـزد با توجه به نرخ تـورم موجود را منصفانه نمی‌خوانند و خواسـتار تجدید نظر شورای عالی کار در خصوص این مصوبه شده‌اند. آن‌طور که نمایندگان عضو فراکسیون کارگری می‌گویند شیوع کرونـا نه تنها تعطیلی بنگاه‌هـای اقتصادی بلکه تعطیلی مشـاغل کارگری را به دنبال داشـته و خسـارات زیادی به بار آورده اسـت از ایـن رو وزارت کار باید بـا همراهی سـازمان برنامه و بودجـه و مجلس برنامه جامعـی در حمایت از جامعه کارگری داشـته باشـد و با تجدید نظر در شورای عالی کار رقم دستمزد کارگران را افزایش دهند.

■ **واکنش شخصیت های سیاسی و مجلسی‌ها به دستمزد کارگران**

امـا اعتراضـات به نمایندگان کارگری و کارفرمایان ختم نشـد و بسـیاری از چهره‌های سیاسـی و اقتصـادی، چه موافقان دولت و چـه مخالفان، به میزان افزایـش تعیین‌شـده حقـوق کارگران اعتـراض کرده‌انـد. البته نمی‌تـوان این موضـوع را نادیده گرفت که مخالفت با افزایش ناعادلانه حقوق قشـر کارگر و اعتـراض به آن یک چیز اسـت و بهانـه برای حمله و تخریـب دولت یک چیز دیگر. محسـن رضایی، دبیر مجمع تشـخیص مصلحت نظـام، درباره میزان تعیین‌شـده افزایـش حقـوق کارگـران در صفحـه توئیتـر خود نوشـته اسـت : «معیشـت دهک‌های پایین با شـیوع بیماری کرونا بیش از پیش آسیب دیده و از طرفـی دیگر باید تمـام اهتمام خود را جهت تقویـت خودکفایی و جهش تولید به کار بندیم. لذا لازم اسـت نظر جامعه مظلوم کارگری درباره حقوق و دستمزد تأمین گردد.» حسینعلی حاجی‌دلیگانی نماینده اصولگرای مجلس هم گفت: «حقوق تعیین‌شـده توسـط شـورای عالی کار برای کارگران حداقل معیشـت را هم برای آنها فراهم نمی‌کند و این کار در واقع خالی کردن پشـت سـربازان خـط مقدم تولید اسـت. دولت در بودجه سـال ۹۹، ۱۰ هـزار میلیارد تومان برای افزایش حقوق بازنشسـتگان کشـوری و لشـکری در نظر گرفته، اما حتی یک ریال هم برای افزایش حقوق بازنشستگان تأمین اجتماعی مد نظر قرار نداده که این یک اجحاف بزرگ در حق کارگران به شمار می‌رود.»

روح‌الله نجابت، نماینده منتخب شیراز در مجلس یازدهم، نیز در توئیترش نوشـت: «کارگران در خط مقدم جهش تولید هسـتند. طبق ماده ۴۱ قانون کار تعییـن حداقل حقوق کارگران باید بر مبنای درصد تورم باشـد. با وجود اعلام نرخ ۴۱ درصدی تورم، افزایش دستمزد کارگران در سال ۹۹ در حد نیمی از نرخ تورم بوده و به تبع آن سفره این عزیزان باز هم کوچکتر خواهد شد. شورای عالی کار در تصمیم خود تجدید نظر نماید.» سـید نظام موسوی نماینده منتخب تهـران در مجلـس یازدهـم هم در صفحه توئیتری خود نوشـت : تا از تناسـب دستمزد کارگران با نرخ تورم سخن می گوییم، حرف از اخراج کارگران به میان می‌آورنـد. راه خـروج از ایـن دور باطل، جمع کردن بسـاط سـودهای باد آورده نامعقـول در حوزه‌هـای دلالـی و بانکی با ابزار مالیات اسـت تا سـود در عرصه تولید معقول شود و کارفرما به طمع سود بیشتر، کارگر را اخراج نکند. همچنین سید احسان خاندوزی نماینده منتخب تهران در مجلس یازدهم نیز در صفحه توئیترش اشـاره کرد : بیش از ناعادلانه بودن رشـد ۲۱ درصدی دستمزد، آنچه مردم را رنج می دهد تبعیض ناروا‌ست. بی‌قاعدگی میان دسـتمزد در دولت، در شـرکت‌های دولتـی و نهادهـا، در بخـش خصوصـی رسـمی و در شـاغلان غیررسمی و قراردادی. اگر تنگنا برای همه بود (بویژه برای مدیران) آنگاه قابل تحمل می‌شد. مصطفی کواکبیان، نماینده تهران در مجلس و عضو فراکسیون کارگـری، در توئیتـر نوشـت: ۲،۵ میلیـون تومان حداقل بگیران (حق مسـکن و بن و دسـتمزد) نه با قاعده «هر شـاغلی کمتر از ۲،۸ میلیون نداشـته باشـد» و نه با تورم ۴۱،۲ درصدی منطبق نیسـت. لذا به عنوان عضو فراکسـیون کارگری مجلـس از وزیر کار می‌خواهم در حداقل دسـتمزد کارگران در سـال ۹۹ جهت تأمین امنیت شغلی این طبقه شریف تجدیدنظر شود.

محمدرضا بادامچی، عضو کمیسـیون اجتماعی هم گفت :عادلانه نیست بدون لحاظ کردن خط فقر جامعه و در ذیل ارقام خط فقر تعریف‌شده توسط مرکـز پژوهش‌هـای مجلـس، حداقل دسـتمزد بـرای زحمتکشـان (کارگران) تعیین شود.